

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

OFICINA DE MEDIO AMBIENTE (OMA-UDC)
VICERREITORÍA DE INFRAESTRUTURAS E XESTIÓN AMBIENTAL

A PEGADA ECOLÓXICA DA UNIVERSIDADE DA CORUÑA (UDC) EN 2008

RESUMO E CONCLUSIÓNS

A pegada ecolóxica da UDC resultou de 3.475 ha de bosque galego no ano 2008, resultado da suma de oito compoñentes, por orde de magnitude: mobilidade (43,5% da pegada total), electricidade (25,4%), edificación (14,1%), combustíbeis fósiles (gasóleo) (12,6%), territorio (2,0%), consumo de papel (1,3%), xeración de residuos (1,0%) e consumo de auga (0,2%). Cunha pegada *per capita* media de 0,15 ha/persoa, o valor global equivale a 50 veces o territorio ocupado polos campus da UDC. O uso da enerxía e a mobilidade achegan máis do 80% da pegada total (o 95,6% se incluímos a edificación), polo que estes dous eidos son obxecto dunha intervención preferente.

Outras conclusións do estudo son as seguintes:

- A pegada estimouse de forma desagregada para oito subzonas dos campus de A Coruña e Ferrol. Cun valor medio de 0,15 ha/persoa, a pegada *per capita* variou na faixa de 0,11 ha/persoa a 0,27 ha/persoa dunha a outra zona dos campus. O tipo de actividade predominante en cada unha das zonas é o principal factor que explica esta variación, xunto coa incardinación dos centros na trama urbana, feito que determina os modos de transporte maioritariamente usados.
- A pegada ecolóxica universitaria está dominada polas actividades que xeran emisións de CO₂ (98% da pegada total, o restante 2% débese á ocupación do territorio)
- As emisións globais (directas e indirectas) estimadas para a UDC en 2008 foron de 21.348 t CO₂.
- Se temos en conta que a edificación constitúe un factor pouco flexíbel en relación coas posibilidades de reducirmos a súa pegada, as actuacións encamiñadas á reducir a pegada ecolóxica deben centrarse no uso da enerxía nos centros e na mobilidade dos membros da comunidade universitaria desde os seus lugares de residencia ate os lugares de traballo ou estudo. Estas compoñentes explican ademais o 81,5% da pegada total.

- No referido ao uso da enerxía no mantemento e uso dos edificios, a taxa de emisión *per capita* para a UDC resulta de 350 kg CO₂/persoa·ano, o que nos indica que esta universidade se sitúa nunha boa posición de eficiencia no uso da enerxía, en relación cos datos coñecidos doutras universidades españolas, consideradas antes da aplicación de plans de redución.

- O consumo de enerxía nos centros responde ás necesidades xerais de calefacción, alumeado e funcionamento de pequenos aparatos de uso xeral, tais como ordenadores, por unha banda, e por outra, a necesidades moi específicas de cada centro, relacionadas co uso de determinados procesos, equipamentos, maquinaria na súa actividade docente ou investigadora. O consumo de enerxía xerou unhas emisións totais de 8.259 t CO₂ en 2008.

- As emisións de CO₂ totais asociadas á mobilidade foron de 9.768,5 t anuais no curso 2008-2009. Co 50-52% da comunidade universitaria e dos percorridos, o automóbil particular é responsábel do 89% das emisións asociadas á mobilidade. O outro cincuenta por cento da comunidade universitaria, como usuaria de modos de desprazamento menos impactantes, achega só o 11% das emisións totais neste concepto.

- A taxa media de emisións derivadas da mobilidade foi de 402 kg CO₂/persoa·ano para o conxunto da UDC, mais variando entre os 258 de Oza e os 427 de A Zapateira. De acordo cos resultados obtidos para distintas universidades, a boa integración dos campus na trama urbana e a proximidade entre os centros e os lugares de residencia son os principais factores que permiten reducir a pegada da mobilidade. A calidade do transporte público e a sensibilidade ambiental da comunidade universitaria xogan tamén un papel determinante.

- De acordo coa importancia relativa destes factores na pegada ecolóxica, a UDC ten en realización o Plan Sectorial Enerxético e o Plan Sectorial de Mobilidade, que permitirán un maior coñecemento da situación e das posibilidades de actuación co obxectivo de reducir a pegada ecolóxica e mellorar a calidade dos servizos ofertados.

Agradecementos

Este traballo non sería posíbel sen a colaboración de Federico Martín Palmero, profesor de Fundamentos da Análise Económica da Facultade de Socioloxía (UDC), quen elaborou a metodoloxía para a determinación da pegada ecolóxica na UDC no curso 2007-2008, que foi seguida tamén no presente traballo. Igualmente, os datos de mobilidade derivanse da enquisa de mobilidade, cuxa análise estatística foi realizada por Alfonso Orro e Benito Pérez, do Grupo de Ferrocarrís e Transportes. E.T.S. de Enxeñeiros de Camiños, Canais e Portos, Universidade da Coruña. O Servizo de Arquitectura Urbanismo, e de Mantemento da Vicerreitoría de Infraestruturas e Xestión Ambiental forneceron os restantes datos básicos para o cálculo da pegada.